

МЕРЕЖЕВИЙ БІЗНЕС:

СТАНОВЛЕННЯ, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

XVI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

(м. Полтава, 27–28 квітня 2026 року)

65
years
celebration

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

ПОЛТАВА
2026

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

*Присвячено 65-й річниці
Полтавського університету
економіки і торгівлі*

МЕРЕЖЕВИЙ БІЗНЕС: СТАНОВЛЕННЯ, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

**XVI міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

(м. Полтава, 27–28 квітня 2026 року)

**Полтава
ПУЕТ
2026**

УДК 339:004.738.5(063)

М52

Видано відповідно наказу по університету № 45-Н від 06 березня 2026 року.

Редакційна колегія:

О. О. Нестуля, д-р іст. наук, професор, ректор Полтавського університету економіки і торгівлі (ПУЕТ);

А. С. Ткаченко, д-р техн. наук, доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи, директор навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;

В. І. Місюкевич, канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

І. В. Юрко, канд. екон. наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

О. М. Михайленко, канд. екон. наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

В. В. Лісіца, канд. екон. наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

М. П. Балабан, канд. екон. наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ.

Мережевий бізнес: становлення, проблеми, інновації : матеріали XVI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 27–28 квітня 2026 року). – Полтава : ПУЕТ, 2026. – 184 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-R). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-494-9

У матеріалах XVI міжнародної інтернет-конференції розглянуто актуальні проблеми розвитку мережевого бізнесу в Україні та зарубіжних країнах в умовах глобальних економічних змін.

Наукові дослідження авторів спрямовано на з'ясування сучасного стану та перспектив подальшого розвитку торговельної сфери та інших видів економічної діяльності, трансформаційних процесів у споживчій кооперації, структурних змін ринку під впливом мережевих операторів, проблем маркетингу та менеджменту торговельних підприємств, виявлення аспектів інноваційного розвитку мережевого бізнесу і торгівлі та проблемних питань підготовки фахівців торгівлі, якості та конкурентоспроможності товарів у глобальній економіці.

УДК 339:004.738.5(063)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

ISBN 978-966-184-494-9

© Полтавський університет
економіки і торгівлі, 2026

POLTAVA UNIVERSITY OF ECONOMICS AND TRADE (PUET)

NETWORK BUSINESS: FORMATION, PROBLEMS, INNOVATIONS

MATERIALS

XVI International Scientific and
Practical internet conference

(Poltava, April 27–28, 2026)

**Poltava
PUET
2026**

Network business: formation, problems, innovations : materials
XVI International Scientific and Practical internet conference (Poltava,
April 27–28, 2026). – Poltava : PUET, 2026. – 184 c.

ISBN 978-966-184-494-9

The materials of the XVI International Internet Conference consider the topical problems of network business development in Ukraine and foreign countries in the conditions of global economic changes are ed.

The authors' studies are aimed at clarifying the current state and prospects for further development of trade and other economic activities, transformation processes in consumer cooperation, structural changes in the market under the influence of network operators, marketing and management of commercial enterprises, identifying aspects of innovative network business and trade development. There were studied the issues of trade specialists training, quality and competitiveness of goods in the global economy.

*Materials are printed in the author's editorial office in the languages of the originals.
The authors are responsible for the presentation, content and authenticity of the materials.
Distribution and reproduction without the official permission of PUET is prohibited.*

СПІВОРГАНІЗАТОРИ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

**Всеукраїнська центральна спілка споживчих товариств
(Укркоопспілка)**

**ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
(ПУЕТ)**

**Львівський торговельно-економічний університет
(Україна)**

**Карагандинський університет Казспоживспілки
(Республіка Казахстан)**

**Таджицький державний університет комерції
(Республіка Таджикистан)**

**Університет національного та світового господарства
(Республіка Болгарія)**

**Кооперативно-торговий університет Молдови
(Республіка Молдова)**

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1 ГЛОБАЛІЗАЦІЯ І ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ УКРАЇНИ ТА КРАЇН СВІТУ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

SECTION 1 GLOBALIZATION AND INTERNAL TRADE OF UKRAINE AND THE COUNTRIES OF THE WORLD: CURRENT STATE AND MAIN TRENDS OF DEVELOPMENT

<i>Клименко Д. А., Фокіна-Мезенцева К. В.</i> Вплив транснаціональних корпорацій на розвиток внутрішньої торгівлі України	13
<i>Копилець А. В.</i> Мережеві бізнес-моделі у туризмі в умовах геоекономічної трансформації світового ринку туристичних послуг	15
<i>Kostov I.</i> Valuation of blockchain oracles	18
<i>Kraus K. M., Kraus N. M.</i> Harmonization of tax burden and stimulation of business development in the context of achieving economic freedom	22
<i>Сміх В. О., Зомчак Л. М.</i> Промислове виробництво як чинник впливу на стан навколишнього середовища.....	24

СЕКЦІЯ 2 ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТОРГІВЛІ

SECTION 2 PROBLEMS OF TRADE SPECIALISTS TRAINING

<i>Андрієнко А. С.</i> Мережевий бізнес як середовище формування нових компетентностей трудових ресурсів	29
--	----

Курилко Д. С., Назаренко Д. Б.

Інноваційні підходи до розвитку управлінських
компетентностей у мережевих бізнес-структурах32

Никонюк С. В., Татарин Н. Б.

Адаптація освітніх програм до нових
стратегій категорійного менеджменту36

Потапова О. А.

Використання цифрових технологій у підготовці
фахівців торгівлі в умовах трансформації освіти39

СЕКЦІЯ 3

СТРУКТУРНІ ЗМІНИ РИНКУ ПІД ВПЛИВОМ МЕРЕЖЕВИХ ОПЕРАТОРІВ. СПОЖИВЧА КООПЕРАЦІЯ ЯК МЕРЕЖЕВА СИСТЕМА ТОРГІВЛІ

SECTION 3

STRUCTURAL CHANGES OF THE MARKET UNDER THE INFLUENCE OF NETWORK OPERATORS. CONSUMER COOPERATION AS A NETWORK SYSTEM OF TRADE

Тужилкіна О. В.

Мережевий бізнес як інноваційна форма
організації економічної активності населення
та розширення можливостей працевлаштування.....43

СЕКЦІЯ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

SECTION 4

ACTUAL PROBLEMS OF MANAGEMENT OF TRADE ENTERPRISES

Abdughafforova D. Q., Shamsiev F. K.

Assessment of structural shifts in the regional
industrial system of Sughd Region47

<i>Abdughafforova D. Q., Shamsiev F. K.</i> Public-private partnership as a factor in the development of corporate structures in the regional industrial system	49
<i>Akhmedova M. A.</i> Key indicators of the trade system in the Sughd Region	52
<i>Бадран О. В., Делія М. Р.</i> Роль інформаційного менеджменту у формуванні ефективного інформаційного забезпечення процесу управління	55
<i>Власенко В. А., Божко В. Ю.</i> Сучасні технології прийняття управлінських рішень на підприємствах в умовах структурних трансформацій	58
<i>Власенко В. А., Радько І. О.</i> Організаційно-управлінське забезпечення реалізації конкурентної політики підприємства в умовах економічного відновлення	61
<i>Власенко В. А., Шкрет А. Р.</i> Організація моніторингу матеріально-технічного забезпечення у системі управління підприємством в умовах ринкових трансформацій	65
<i>Дениско О. В., Діденко Р. А., Лепший В. С.</i> Економічний аналіз у системі управління діяльністю підприємства	68
<i>Закладний Р. О.</i> Контроль соціальних витрат у мережевих компаніях як інструмент підвищення соціальної відповідальності бізнесу	71
<i>Карнаухова Г. В., Гнаток А. Р., Тур Д. Г.</i> Роль економічного аналізу в забезпеченні конкурентоспроможності підприємства	74
<i>Кононенко Ж. А., Михайленко О. Ю., Клиба А. І.</i> Фінансова аналітика в системі управління конкурентоспроможністю підприємства	77
<i>Кононенко Ж. А., Сущенко А. А., Тараканова В. А.</i> Експрес-аналіз як інструмент оцінки результатів діяльності підприємства	81

*В. А. Власенко, канд. екон. наук, доцент;
А. Р. Шкрет, здобувач вищої освіти
ПУЕТ, м. Полтава*

ОРГАНІЗАЦІЯ МОНІТОРИНГУ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ РИНКОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

В умовах стрімких коливань ринкової кон'юнктури, необхідності зміни традиційних логістичних маршрутів, постійної волатильності цін на сировинних ринках та трансформації партнерських зв'язків відбувається перехід від традиційних підходів, орієнтованих на здійснення періодичного контролю за ресурсними потоками, до їх безперервного та системного моніторингу. Необхідність забезпечення безперебійності та високої адаптивності виробничих процесів підприємства в умовах динамічних ринкових трансформацій призводить до актуалізації досліджень організаційних аспектів моніторингу матеріально-технічного забезпечення у системі управління підприємством.

Побудова дієвої системи моніторингу матеріально-технічного забезпечення на мікрорівні дозволяє чітко регламентувати процедури збору, обробки та аналізу інформації про рух матеріальних ресурсів від постачальника до кінцевого споживача. Зрештою, раціонально організований моніторинг матеріально-технічних ресурсів виступає надійним підґрунтям для зниження собівартості продукції, підвищення загальної ефективності системи управління та забезпечення довгострокової конкурентоспроможності бізнесу.

Метою дослідження є обґрунтування особливостей організації моніторингу матеріально-технічного забезпечення у системі управління підприємством у трансформаційний період.

Необхідно наголосити на тому, що «моніторинг (супроводження) – це аналіз оперативної господарської діяльності, тобто того, як протягом планового періоду здійснюється виконання запланованих рішень» [4, с. 102]. З іншого боку, «моніторинг – це управлінське обстеження стану об'єкту дослідження з метою виявлення закономірностей його розвитку, проблем функціонування, існуючих протиріч між обсягами вхідних потоків і стратегічним потенціалом» [4, с. 210].

З точки зору М. М. Кошевого та Ю. В. Матвійчук, «під матеріально-технічним забезпеченням слід розуміти систему принципів, форм, методів, важелів і структур, які спрямовані на виробництво та постачання технічних засобів, запасних частин, пально-мастильних матеріалів, інших енергоносіїв тощо, а також на техніко-технологічне обслуговування та надання виробничих послуг» [3, с. 162].

Існує думка, що «матеріально-технічне забезпечення діяльності підприємства являє собою сукупність матеріальних ресурсів (основних і оборотних засобів), систем їх постачання та освоєння, інструментарій ефективного використання та обліку, що виконують виробничі функції в системі управління підприємством» [1, с. 126].

До основних функцій матеріально-технічного забезпечення підприємства науковці відносять:

- нормування витрати матеріально-технічних ресурсів;
- визначення потреби у матеріалах;
- організацію матеріально-технічного забезпечення;
- організацію зберігання матеріально-технічних ресурсів і видачу їх виробничим ділянкам [2, с. 24–26].

Узагальнюючи подані вище твердження, потрібно констатувати, що моніторинг матеріально-технічного забезпечення підприємства – це система безперервного спостереження, збору, обробки та аналізу інформації про рух матеріально-технічних ресурсів і стан складських запасів, яка організується на мікрорівні для оперативного виявлення збоїв, контролю витрат та оптимізації управлінських рішень у системі постачання продукції (товарів, робіт, послуг).

На думку авторів, в умовах трансформаційних змін у структурі національної економіки ключовими особливостями організа-

ції моніторингу матеріально-технічного забезпечення у системі управління підприємством слід вважати:

1. Безперервність та динамічність у режимі реального часу, що передбачають відмову від періодичного контролю (заміна звітів на щоденні відстеження логістичних процесів), проведення безперервного моніторингу (для миттєвої реакції на будь-які затримки у постачанні продукції).

2. Фокус на випереджальних індикаторах, що спрямований на впровадження системи раннього попередження (для коригування основних причин небажаних відхилень у динаміці цін на сировинних ринках, фінансовому стані критично важливих постачальників, завантаженості митних пунктів тощо), прогнозування ризиків дефіциту продукції (з метою оцінки ймовірності зриву поставок).

3. Наскрізна цифровізація інформаційних потоків, що дозволить створити єдиний цифровий контур (інтеграція підрозділів у спільну хмарну ERP-систему для уникнення затримок при передачі інформації), автоматизація сповіщень Alerts (з метою недопущення настання критичної межі (точки замовлення) при організації складського обліку запасів).

4. Диверсифікація об'єктів моніторингу, що потребує формування гнучкої бази постачальників (паралельне відстеження альтернативних постачальників, як поточних, так і потенційних), здійснення аналізу географічних ризиків (з метою якісної оцінки стабільності логістичних коридорів для швидкого переспрямування ресурсних потоків).

5. Інтеграція із системою антикризового управління та сценарного аналізу, що сприятиме гнучкому нормуванню запасів (створення страхових запасів для захисту від ринкових коливань), оцінці рішень за бажаними сценаріями «Що, якщо?» (для моделювання управлінських дій у випадку раптового підвищення цін або втрати основних логістичних маршрутів).

Таким чином, раціональна організація моніторингу матеріально-технічного забезпечення у системі управління підприємством дозволить забезпечити прозорість та гнучкість внутрішніх ресурсних потоків у нестабільному навколишньому середовищі. Разом з тим, ефективний моніторинг матеріально-технічного забезпечення у трансформаційний період стає не просто технічною

функцією обліку матеріальних витрат, а стратегічним інструментом забезпечення фінансової стабільності та економічної безпеки підприємства.

Список використаних інформаційних джерел

1. Ареф'єва О. В., Вовк О. М., Посипайко Є. А. Інтенсифікація формування матеріально-технічного забезпечення підприємства в умовах неоіндустріальної модернізації. Економічний вісник. 2020. № 2. С. 123–131. URL: https://ev.nmu.org.ua/docs/2020/2/EV20202_123-131.pdf (дата звернення: 22.03.2026).
2. Гордійчук А. С., Стахів О. А., Кузнєцова Т. В., Збагерська Н. В. Організація і технологія матеріально-технічного забезпечення підприємства : навч. посіб. / за заг. ред. А. С. Гордійчука. Рівне : НУВГП, 2012. 256 с. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/1738/1/725555zah.pdf> (дата звернення: 21.03.2026).
3. Кошевий М. М., Матвійчук Ю. В. Еволюція систем управління матеріально-технічним забезпеченням підприємств у сучасних умовах. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018. Вип. 1 (12). С. 161–167.
4. Маркіна І. А., Біловол Р. І., Власенко В. А. Менеджмент організації : навч. посіб. Київ : Центр учбової л-ри, 2013. 248 с.

*О. В. Дениско, старший викладач;
Р. А. Діденко, здобувач вищої освіти;
В. С. Лепший, здобувач вищої освіти
ПУЕТ, м. Полтава*

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

У ринковому середовищі ключовим пріоритетом для управління підприємством стає формування стратегії, націленої на вдосконалення бізнес-процесів та виявлення прихованих можливостей для зростання. Якість реалізації цих планів безпосередньо залежить від того, наскільки аргументованими та логічними є адміністративні кроки. Саме тому процес прийняття рішень має

Наукове видання

МЕРЕЖЕВИЙ БІЗНЕС: СТАНОВЛЕННЯ, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

XVI Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 27–28 квітня 2026 року)

Дизайн обкладинки *О. В. Семенко*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 10,7.
Зам. № 422/2275.

Видавець і виготовлювач
Полтавський університет економіки і торгівлі
к. 48, вул. Івана Банка, 3, м. Полтава, 36003.
E-mail: pvv.puet@gmail.com.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 8076 від 28.02.2024 р.